

Jakob Vahi (4. klass, Kohila Gümnaasium)

Piiber

Kas oled kuulnud loomast nimega piiber?

Mõnel tema tempudest täitsa siiber.

Ta Eesti närilistest suurim,
võimsa majaehitajana looduses ruulib.

Rajab endale kodu kõrge,
teda ennast näha pole kerge.

Nii kui haistab ohtu insenerist saks,
sabaga lööb vastu vett ta plaks.

Päeval urus peeru laseb,
öösel paneb tammi uued kased,

Uhked lõikehambad oranži värvi,
reklaamimehe ajab täitsa närvi.

Truu kaasa ja hoolas isa oma perele,
heaks eeskujuks Eesti mehele.

Karl Sebastian Mäesalu (4. klass, Kohila Gümnaasium)

Kobras

Kopra teine nimi piiber,

tammi ehitamise liider.

Uhke ehitusmees on vees,
okste, muda, savi sees.

Nii ta suure tammi teeb,
ikka jälle veel ja veel.

Talle meeldib maitsev roog
vesikupp ja pilliroog.

Hans Kristjan Pärnoja (5. klass, Kohila Gümnaasium)

Kobras

Ma vara läksin kalale
ja sattusin ma alale,
kus maha langenud mitmed puud
ja seda teinud kopra suud
seal kaldarohus sulpsas-solberdas
üks kollahambaline kobras.
Ei mõelnud pikalt nagu niuhti
ma temast tegin pildi viuhti!
Nüüd kobras instas vägev staar
on like saanud sada-paar.

(Hans Kristjan Pärnoja, 5289386 – ema Mari-Liis, õpetaja Merike Tiidrus)

Madis Kahro (5. klass, Laagri Kool)

Asjalik kobras

Elas kord jõekaldal kobras,
vetikate sees tema sobras.
Ehitas puuokstest tammi,
end varbaküünega kammis.
Puuvõrseid, veetaimi nosis
ja kopratari ta kosis.
Tegi perele hunniku - pesa,
nii lahe on olla ju isa!
On kobras üks asjalik vend,
aasta loomana tutvustab end
Kui sul kopra nimest saab siiber,
siis ütle temale piiber.

Helena Adriana Rüütel (7. klass, Tallinna 21. Kool)

Kopralugu

Kobrast teatakse veel kui piibrit,
tammide ehitamise liidrit.
Pole puudelangetamisel muret,
sest neid ta hammastega pureb.
Euroopa suurim näriline,
karv mustjaspruuni värviline,
see kare-pehme tema kehal,
sarvsoomused kaitseks sabal.
Ta oma keskkonna vormija
ja lisaks oskuslik ujuja.
Mil tugev on jõgede vool,
abiks lame saba kui rool.
Vaikse jooksuga veekogudes,
kus lehtpuud on kalda ääres,
suures kuhilpesas veedab aega
või sügavaid urge kaevab.
Taimetoiduline loomake,
kel maitseb hästi pajuke.
Ta lehti-rohtu suvel näksib,
ent talvevaruks kogub oksti.
Mais-juunis pojad sünnivad,
kolm-neli neid siis pessa saab.
Kuid pole kerge piibreil elu,
neid jahivad nii hunt kui karu.
On kobrast hüütud majajaks,
sel aastal hinnatuimaks loomaks,
sest kaaslasena truu ja paikne
ning usin, hooliv, kodukeskne.
On teised liikmed samas peres
kõrge au sees Kanadaski suures.
Tal positsioon seal riigis oluline,
sest rahvusloom ju pole tavaline.

Hendrik Jegonjan (7. klass, Peetri Kool)

Aasta loom

Paksus metsas Pärnumaal,
Kabli külast kaugemal,
kaasikutest edasi,
just siin ta elabki.
Koprapere peremees,
ojakalda uru sees,
mille ise ehitas,
samblaga soojaks vooderdas.

Kopramaja ukse all,
kodulehe - võimas tamm.
Kuidas ta küll selle ladus?
Millest tegi? Keegi abiks?
Ladus kasetüved ritta,
pani peale rohumättad.
Viskas kivid plirtsti - plärtsti
torkas oksad risti - rästi.

Kuidas suutis seda kobras,
kes nii pisike ja habras?
"Vaata, mis on suus tal!"
"Kae, mis on keele all!"
Hambad tal kui puidupeitlid,
käpad tugevad kui meistril.
Pole mingi õnneloos,
et kobras Eesti aasta loom!

Sten Petti ja Tony Kukk (4. ja 5. klass, Ülenurme Gümnaasium)

Kopral kodu kaldavees

Kopral kodu kaldavees,
ta ka muidu vahva mees.
Närib nii, et must on maa,
ei tal iial küllalt saa.
Tal materjali ehituseks vaja,
sest valmima peab euronõuetega maja.
Uhked käigud ja süsteemid,
seintel üles pandud skeemid.
Koprakuhil tugev kui tamm,
ei sealt üle käi meie ramm.
Vaata ja vaid imesta,
ära ära minesta.
Kadestusega ma tõden,
tahaks olla kopra õde.
Kannaks uhket kasukat ja
puutööd teeksin tasuta.
Oleks vegan, poleks tõre-
lubaks nuusutada nõre.
Ära nina kirtsuta,
ega liialt pirtsuta.
Ise oma kodu valvan,
me ju pole üldse halvad.
Jah, silme ees meil siht on selge,
elu Eestis tundub helge.
Kaldavees on kopra kodu,
neid seal elab terve rodu.
Muudkui paisutavad ja ehitavad,
maaomanikud vaid õlgu kehitavad.....
Teha koprast mantel, krae?
Või ta saba ära prae?

Ei!

Ta meie aasta loom,
meile palju rõõmu toob (ökosüsteemi uueks loob).
Kopral kodu kaldavees

Annette Maria Hermaküla (10. klass, Tallinna 21. Kool)

Kobras üks isesugune kuju,
egotsentriline on tal tuju!
Kobras tõesti kaasaegne loom-
taimetoitlus on ju mood!
Puudelangetus tema eluviis,
kas mitte inimese töö ei ole langetada hiis?
Näriline ümbritsevat keskkonda disainib,
inimene teda seetõttu halvasti mainib.
Kuid kopraga ei saa pahandada,
meil kombeks liigirikkust kahandada!
Kobras aga õdusaid residentse loob,
sellega neljajalgseid kokku toob.
Välimuselt on karvapall jässakas ja tugev,
hammaste kollasus on lausa jube!
Kikud kollased kui kaevuvesi,
keegi ei tea, mil majajas neid viimati pesi.
Selle eest on 30-kilose saba isemoodi,
kas tõesti vanamehe otsus, et selline loodi?
Hänni peal justkui soomused,
pole mitte raske koorem see?
Ökosüsteemi mõjutajaliik on ohus,
tema hoidmine peaks olema meile raudne kohus!

Hetli Ilves (7. klass, Tallinna 21. Kool)

Kopral kodu kaldavees

Kobras kõndis metsas,
murdis puu maha.
Kobras veidi mõtles,
ja läks siis puu taha.

Kobras kõndis metsas,
nägi jahimeest.
Igaks juhuks otsustas,
põgeneda eest.

Kobras kõndis metsas,
hüppas metsajärve.
Järve pinnal sillerdas,
õlisid ja värve.

Kobras kõndis metsas,
mõtles mida teha.
Et ei tuleks metsa,
tselluloositehas.

Kobras kõndis metsas,
järsku saabus sügis.
Vahtralehed segamini,
seeneliste prügis.

Kobra kõndis metsas,
otsis metsamarju.
Leidis vaid korvidega,

palju marjulisi.

Kobra kõndis metsas,
vastu tuli kobra.
Põgenes vist loomaaiaist,
asjas tühja loba.

Kobra kõndis metsas,
hambad valutasid.
Hamba vahel oli mingi,
plastmassist asi.

Kobra kõndis metsas,
kohtas teel hunti.
Hunt näitas mobla,
ja telekapulti.

Kobra kõndis metsas,
jõudis kiirteele.
Sealt said metsaloomad,
viimasele teele.

Kobra kõndis metsas,
nägi raharongi.
Rail Baltic tegi ümber metsa,
mitu ringi.

Kobras kõndis ringi,
otsis mõnda puud.
Kuid metsa asemele,
tehti kaevandus.

Vesse Leok (4. klass, Pärnu Mai Kool)

Koprapere oma kodu kaitsmas

On tunda kevadet õhus,
kopraemal pojad kõhus.

Pliks-plaks vette -

see kopraisa sabalööök.

Pooleli jääb kopraema söök,

sest lähenemas oht.

Nüüd vaata ette!

Koos kaitsta tuleb kodu,

see siin on meie lodu.

Pesa ründab kobras noor,

kes pageb vana koprapaari eest kui nool.

Gregor Kald (2. klass, Pärnu Ülejõe Põhikool)

Kopral kodu kaldavees

Minu kõrvalmaja ees

Elab kobras tiigivees.

Tammi ehitas ta sinna,

Et vesi ei saaks ära minna.

Nüüd ta ujub ringi seal

Väga tähtis nägu peas.

Tristjan Eerik Nõmmerga (3. klass, Tallinna Rahumäe Põhikool)

Koprad kodu kaldavees

Kopral kodu kaldavees,
see on suure tammi ees.
Jõe äärde kodu ta,
rajas suure hoolega.
Soise kalda servale,
tegi kodu endale.
Mätsis kokku mudaga,
savi suure hulgaga.
Suvel pilliroogu sööb,
talveks oksi kokku lööb.

Emma-Laura Vilumaa (2. klass, Loska Gümnaasium)

MEIE KOBRAS

Meil on aia taga jõgi,
vesi voolab aasta läbi.
Jõe kaldal kasvab puid,
keegi närimas neid käib?
Kaldal laastud laiali,
puu on vee sees pikali.
Lahemaal meil elab loom,
kel pikad hambad, ümar koon.
Puid ta toiduks kasutab,
okstest tammi ehitab.
See on kobras, kes ei teaks,
ja kännud pliiatsiteks seab.
Sabaga veel sulpsu lööb,
haavapuidu magustoiduks sööb.

Oliver Siirus (2. klass, Loksa Gümnaasium)

KOPRAL KODU KALDAVEES

KAS SA TEAD, KES ON SEE MEES?

KES ELAB VAIKSELT KALDAVEES?

KOHT, KUS PUUD ON LANGEND MAHA,

SEAL ON LOOTUST TEDA NÄHA.

MAITSEVAD NII HAAB KUI PAJU,

LEPAST EHITAB VAID MAJU.

SABA LAI, KUI LABIDAS,

PRUUN ON TEMA KASUTAS.

SEE ON KOBRAS -AASTALOOM!

NII RÕÕMU, KUI KA MURET TOOB!

Kärolin-Lisette Potjomkina (2. klass, Loksa Gümnaasium)

Kopral kodu kaldavees

EESTI KÕIGE SUUREM NÄRILINE

ON EHITUSMEISTRI NIME VÄÄRILINE.

SEE ON JU PIIBER EHK KOBRAS,

KES SEE MUU SIIS KALDAS SOBRAKS.

SÄTIB TA MUDA JA LANGETAB PUU,

VALMIB NII TAMM, KUID TÄHTIS ON MUU.

TAL SUUREM SIHT ON SILME EES,

KODU, MIS ASETSEKS KALDAVEES.

Jesse Esna ja Oskar Järve (4. klass, Tallinna Lilleküla Gümnaasium)

Kobras

1.

Ta toitub kaladest,
ühest meie paladest.

Ta karv on pruun nagu karul
ja saba nagu palk metsasalus.

REFRÄÄN:

Ta ehitab nii kui arhitekt
palju osavam kui Lotte multas Adalbert.
Ja hambad suus tal kui pussid
ning tammed lähedad nagu lossid

2.

Vaenlasteks tal hunt, karu ja rebane.
Kuid teised loomad saadab seenele.
Ta tegutseb vee all nagu tuuker
ja ujub nagu skuuter.

REFRÄÄN

3.

See on meie lugu koprast.
Eesti loomast toredast.
Ta ära tunneb iga laps, sest
tuttav on ta hambapasta reklaamidest.

Hebe Linn Caceres (4. klass, Miina Härma Gümnaasium)

Kopra mitu nime

Kobras oli nukker, sest mitte keegi ei teadnud,

kuidas teda kutsuda.

On ta kas Castor Fiber,

Majajas või Piiber,

keegi ei tea,

kes on ta.

Äkki on hoopis Kobras

tema nimi!

Kobras läks otseteed oma naabri, Nirgi juurde.

Hei, armas naaber Nirk,

nimerodu mul nii pikk.

Kuidas sina mulle ütled?

Nirk mõtles veidi ja lausus:

Kallis naaber Kobras,

või Piiber, Majajas.

Kutsun sind kuidas ise tahad.

Minul endalgi mitu nime,

ütle nüüd kas oled pime.

Seina peal mul kirjas kõik,

absoluutlelt kõik mu nimed.

Kutsu mind, kuidas ise tahad,

Mustela Nivalis, Nirk või Lahits.

Kobras läks rõõmsalt koju tagasi.

Taaniel Tätte (4. klass, Miina Härma Gümnaasium)

Keegi nimega Kobras

Mina olen härra Kobras. Ma olen loom, kelle nimi on ka Kobras. Ma käin koolis nimega Mets.

Meie koolis on vähe erinevaid tunde. Mu lemmiktund on puutöö. Puutöö tunnis põhiline asi, mida me teeme, on puidu närimine, mis ei tundu huvitav, aga see on.

Meil on vahel erinev puutöötund, kus me meisterdame ka. Näiteks minipaadi.

Rääkides paatidest, olen ma ka väga hea ujuja. Tegelikult pole ma väga hea ujuja, aga mulle lihtsalt meeldib ujuda ja ma veedan aega tihti vees.

Puutöötund on natuke nagu matemaatika, kuna me mõõdame puutükkide pikkusi. Meil ei ole matemaatika asemel puutöö, kuna meil on eraldi matemaatika tund ka.

Matemaatika tunnis me õpime liitmist, lahutamist, korrutamist jne. Mulle matemaatika eriti ei meeldi, kuna ma pole eriti arvutamise fänn. Meil on koolis ainult kolm erinevat tundi ja minu arust kõige huvitavam on puutöö.

Meribel Pukk (6. klass, Saverna Põhikool)

KOPRAL KODU KALDAVEES

Eesti esinäriline

karvakasukaga kobras

pikkust parasjagu meeter

kuni kolmekümmend kilo

kuhilpesa katsetaja

kaldanõlva kraabitseja

suvel söögilaua taimed

talvel toiduks koor ja oksad

tagavaraks talletatud

kiskjaid kardab koledasti

hoiatavalt häiret annab

saba vette sulpsatab.

Heidy Jallai (9. klass, Türi Põhikool)

Castor fiber - aasta loom 2019

Tänane esikaane lugu räägib meie tammide kuningatest ja ühtlasi ka selle aasta loomast koprast. Oleme kinni püüdnud väikeseks 15minutiliseks intervjuuks liigi esindaja Suur Piiber III. Esitasime talle mõned küsimused ja õnnitlesime teda ja tema liiki sellise suure tiitli puhul.

Esiteks palju õnne tiitli puhul. Kuidas te sellele reageerisite?

“Tere ja suur tänu. Meile kõigile tuli see uudis väga suure üllatusena ja kui me hommikul selle sõnumi saime, oli terve meie koprapere suures õnnejoovastuses.”

Mis teie arvates on see põhjus, miks just kobras selle aasta loom on?

“No ega ilmaasjata ei ole öeldud, et inimene tammide tegemist ja kanalite kaevamist kobrastelt on õppinud. Nüüd on see vist nende vastutasu meile.”

Milline on üks õige kobras ehk milline ta välja näeb, mis talle omane on, kus elab, millest toitub jne?

“Kobras on eesti suurim näriline. Meie tavaline pikkus on kuni üks meeter ja kaalume umbkaudu 30 kilo. Meie värvus varieerub helepruunist mustani ja meil on kobrastele ikka iseloomulik lame saba, mis on kaetud sarvsoomustega ja millega hädaohus saame teistele märku anda. Mis eristab meid teistes närilistest on meie tagajala teise varba kaheks lõhenenud küünis, mida kutsutakse “sugemisküüniseks”. Sellega justkui saaksime kammida oma kasukat. Me ehitame oma kuhilpesa tavaliselt okstest või kraabime järsu kaldanõlva sisse augu. Pesa ava on alati allpool veepinda, mis tähendab, et õhk meie pesades on suuresti sumbunud. Me oleme eranditult taimtoidulised, süües suvel rohttaimi ning talvel lehtpuude koort ja noori oksid. Meie pikkade esihammaste tõttu on noorte okste kättesaamine lihtne, tuleb lihtsalt puu maha raiuda.”

Ja viimane küsimus. Kuidas te ennast ja oma pesi kaitsete, sest teadaolevalt ei ole see ju nii nagu teistel imetajatel?

“Jah, see on tõsi. Oma liigikaaslastele anname ohust märku oma lameda sabaga, mida lööme vastu vett. Nii väheneb vaenlasel võimalus meid ootamatult rünnata.”

Suur tänu selle lühikese, kuid informeeriva intervjuu eest. Ma loodan, et meie lugejad teavad nüüd teie kohta rohkem ja ma loodan, et naudite seda aastat.

“Suur, suur aitäh hoopis teile, et võtsite selle aja ja meid inimestele tutvustasite. Seda aastat naudime me kindlasti, sest ega me iga päev nii palju tähelepanu saa.”

Lisete Ilves (3. klass, Võru Kreutzwaldi Kool)

Aasta looma räpilugu

Arva ära, kellest on meil täna juttu?

Inimeste eest poleb ta tihti peitu.

Ta on natu pontšakas

ja üldse mitte jonnakas.

Hambad on tal koledad,

kuid pidevalt neid teritab.

Raieluba ta ei vaja,

puid ta rajub, seal kus vaja.

Jõeale tamme ehitab,

veed ta üles paisutab,

inimestele ainult peavalu tekitab.

Tema on tõesti väga töökas loom,

öösiti kui magame on ta ikka hoos.

Teda võime näha, nii kaldal kui vees,

oma urus pole ta kunagi üksinduses.

Sabaga lööb plärtsu, kui ta tunneb ohtu,

inimestel pole tema vastu mingit rohtu.

Armastab ta taimi süüa, nagu meie veganid,

kas te ära tundsite, kobras on ju see.

Hanna Grete Rebane (10. klass, Tallinna 21. Kool) – 4 luuletust

Kas sa tead?

Kes ei oleks kuulnud sellest
kuulsast meistrimehest,
kes on väike, aga ramm
on üks ta suurim ehe?
Tegelikult üleüldse
on ta väga ilus,
oma pruuni kasukat
ta päevast päeva silub.
Nupukalt on oma kodu
rajanud ta kaldal,
millesse ta saabki vaid,
kui sukeldub vee alla.
Aga paras nuhtlus
on ta naabritele vahel,
kahjuks või siis õnneks
on tal teada-tuntud pahe:
harrastab ta jõgedele
tammi ehitada,
selle käigus aga kaldaid
üle ujutada.
Kas sa tead, kes vahel meister,
vahel huligaan?
Aasta looma kodulehelt
seda teada saad.

Kes ta on?

Kes ta on?
Nii maal kui vees
teada-tuntud meistrimees,
hambad teravad kui peitlid,
söögiks näksib oksi-lehti.
Vahel üsna kogemata
pannakse ta ühte patta
üleujutustega.
Mis sa arvad, kes on ta?

Kopra hambavalu

Kobras pesast välja ronis,
eineks oksakesi nosis,
arsti kabinetti tatsas,
kurtis muret nii kuis jaksas.
"Kallis doktor, härra Karu,
palun andke haigel aru.
Ma ei tea, mis järsku juhtus,

aga töö mul nõnda luhtus,
et ei saanudki ma lõpuks
tammi valmis eilseks õhtuks.
Puresin ma parasjagu
oivalises puudesalus,
kuid siis nagu puuga pähe
oleksin ma saanud vähe -
hambasse löi põrguvalu,
mida enam ma ei talu.”
Doktor leidis kohe ravi:
“Määri peale leiget savi!”
Ning siis soovitus andis:
“Kuule kobras, ole kallid,
teinekord ei ole vaja
telemasti langetada.”

Kopra uhkus

Kord kopralt tuli hea idee:
“Ma imeuhke tammi teen!
Küll kuulsaks saan siis teiste seas,
on kõigil minu nimi peas.”
Ja nii ta seadis kindla sihi -
ehitas, et tilkus higi,
valmis sai ta meistriteos
täpselt soolaleivapeoks.
Kobras kutsus naabrid kaema
oma uhket tagaaeda.
Kohal oli külalisi
karvaseid ja sulelisi.
Kõigil moka siis lahti vajus
nähes kopra paisutagust.
Kostus komplimente, kilkeid,
kobras nautis kiitvaid pilke,
läks siis veelgi uhkemaks:
“Teen ma selle suuremaks!”
Rahvas tõstis kohe kisa
tahtes juurde, tahtes lisa,
aga lärmi peale hoopis
korrahoidja sinna jooksis,
teatas: “Liiga ohtlik see
tamm on meile kõigile!”
Jahmatas see iga looma,
Kui see kuri korralooja
uue tammi ära lõhkus,
massist pahameelt siis õhkus.
“Kahjuks pean jah tõdema,
et tuleks piiri pidada,”
ütles nukker kobras tasa,
tahtes olnud unustada.

Lily Vidrik (3. klass, Ridala Põhikool)

Kopral kodu kaldavees

Eesti suurim näriline,
tundub väga närviline.

Tegelikult ju ei ole,
tegelikult tore oled!

Arva ära, kes see on?

Igatahes pole konn.

Õige! Ta ju kobras on!

Kopral kodu kaldavees.

Seal siis ehitabki mees!

Esmalt maha lehtpuud,
segavad need näha kuud.

Kalda sisse tekib urg,
mida ei saa näha kurg.

Allpool vett on uruava,
nii näeb ehitajal kava.

Ära kobrast sega!

Sabaga teeb plaksti! tema.

Nurja lähebki su jaht,
koprast veele jääb vaid vaht.

Kopral kodu kaldavees,
seal nüüd naerabki see mees!

Sandra Merivälja (7. klass, Peetri Lasteaed-Algkool)

Südasuvi ürgorus

Esimesed päikeselõõsad särasid, mis tähendas vaid üht – koidik oli pimeduse trumbanud. Ürgorust oli kuulda veekogu vulinat, kuid kaugemalt kostus sahin ja siblimine.

Jahedast veest pistis pea välja kobras, tema järel paari päeva vanused pojad, kes oma esimest ujumiskäiku olid kogemas. Aeglase vooluga jõgi, mis neid oma embuses hoidis, oli hülgehalli taevaaloatuse all lummas ning omaette müstiline.

Sillerdava veepinna pealt leitud ahvatlevad võhumõõgad ning vesikupud olid saanud piibrite tänaseks kehakinnituseks.

Lehtpuudega ümbritsetud orgu oli oma tee leidnud ilves, kes oli sealsed koprad oma eesmärgiks seadnud. Ühest äkilisest liigutusest ilvese poolt piisas, et piiber olukorda mõistaks. Kiire sabalöök vastu vett oli teistele hoiatuseks, et kiskja on ligidal.

Kustuva ehavalge asemel olid taevakaarele saabunud rünksajupilved, mis tõid endaga kaasa jaheda tuuleiili. Jõed, mis olid tammidega kinni ehitatud, said tunda kerget uduvihma enne, kui hämarus tõmbas ööseks teki peale ning jäi koidikut ootama.